

z mehko omočeno gobo. Dal sem tudi klišire, tako, da se je popolnoma vse izmilo od znotraj. Ko je bilo vse snažno in dobro izmito, smo v take dele, kjer so bili le še samo mehurčki, brizgali mlačno vodo, kateri smo dodali polovico svinčenega kisa (Bleissig); vgnjide pa smo namazali s sledečim mazilom: pol lota lopatikne tinkture, četrt lota kafre in dva lota svinčenega kisa; vse to se je vkup zmešalo in potem pridjalo 6 lotov laškega olja in prav dobro skupaj pomešalo. S tem mazilom smo vsak dan vse bolne dele namazali, ki smo jih popred vselej zgoraj imenovano vodo dobro izmili. To smo tako dolgo ponayljali, da so se vsa bolestna znamenja izgubila.

Če je že bolezen daleč v nožico segla, se morajo s kakim volnim peresom ti deli znotraj namazati ali pa mazilo s kliširo na te dele pripraviti. Tako sem delal in prav hitro je pomagalo. Po takem ravnanji so se vse te krave v 10 dneh popolnoma ozdravile.

Pri biku smo pa ravnali tako-le: Najpred sem okoli popka dlako postrigel, potem ga z zgoraj imenovano vodo dobro izmil in z zgoraj omenjenim mazilom vsa bolna dela dobro namazal. To sem ponavljal vsaki dan dvakrat, dokler je bilo še kaj bolestnih znamenj dobiti. Se vé da ta čas, dokler se nismo prepričali, da je popolnoma zdrav, se ni spuščal na krave. Po takem ravnanji se je že o 7 dneh čisto ozdravil.

Ako bi pa kdo rekel, da ta bolezen ni bila nalezljiva, tega s tem-le prepričam. Od neke bolne krave sem malo žlema neki zdravi kravi djal na sramnico, in hitro se je prikazalo, da se je v njej bolezen začela. Se vé, da se je tudi potem lahko hitro ozdravila. Tako sem naredil skušnjo, če tudi ni nihče zato vedel.

France Polanšek,

živinozdravniški pomočnik in mestni ogleda
klavne živine v Kranji.

Gospodarske skušnje.

* *Kako pokončati ali vsaj odgnati črve iz vrtno zemlje.* Voda, ktera ostane pri pranju oblačil, ima v sebi mjlnico (žajfnico). Če to polijemo po zemlji, zlezejo črvi na vrh zemlje in se poberejo. Na Angleškem rabijo apneno vodo; oni si napravijo posodo, v katero vlijejo vode in dodenejo nekoliko apna. Ko se voda včisti, se polije po zemlji; črvi zginejo. Tudi voda, v kateri se je kuhalo nekoliko orehovega perja, je za to dobra.

Gospodarske novice.

* *Trgovsko društvo s kmetijskimi pridelki za Primorske slovenske okrajine na akcije* se je ustanovilo v Gorici. Izvolil se je že izvršilni odsek, ki naj stori vse potrebno in najpred osnuje pravila da začne potem svoje delovanje. V ta odsek so voljeni: gg. R. Dolenc, vodja vinorejske šole na Slapu; V. Dolenc; dr. Žigon, deželni poslanec; dr. Gasparini, advokat; Fr. Krševani, posestnik v Dornbergu; J. Faganel, deželni poslanec; za predsednika odbora je izvoljen prof. Povše.

Šolske novice.

* *Učitelji Mariborske okolice* so se ločili od mestnih gospodov tovarišev, ter si pod vodstvom umnega gosp. učitelja Dominkuša napravili posebno učiteljsko društvo, ktero se je 1. dan t. m. slovesno pričelo. Vsled tega velik razsrd na strani — menda le nekterih mestnih učiteljev, katerim je glasilo „Marb. Ztg.“, glasonoša in odvetnik pa — skoz in skoz nemški — Jaksche. — Tako na Štajarskem, kakor pri nas na Kranjskem.

Mnogovrstne novice.

* *Rodoljubi Ptujškega volilnega okraja* so v skupščini 11. dne t. m. deželnega poslanca in odbornika g. Hermana soglasno postavili za kandidata pri volitvi v državni zbor. To časti kakor rodoljube tako tudi predragega nam Hermana, kateri utegne iz ljubezni do našega naroda tudi še to za-nje darovati, da kandidaturo prevzame. — Tudi mi čestitamo vrlim Ptujskim volilcem k temu sklepu.

* *Judje v južni Rusiji in Rumuniji* uganjajo čudno trgovino z ženskami. Oni si najamejo mlade ljudi pri kristijanih na Turškem, kateri s Turškimi popotnicami v Besarabijo gredó, ondi mlado žensko za „ženo“ vzamejo in po ženitvi se s to svojo „ženo“ domú na Turško vrnejo. Tje pripeljana uboga žena se potem ondi za sužno prodá. Isti človek gré s potnim listom pod družim imenom kmalu spet v Besarabijo in odtod pripelje spet drugo „ženo“. Meseca sušca letos so na ruski ladiji „Juno“ nekega takega juda zgrabili, ki je več lepih Ruskih žensk iz Besarabije odpeljati hotel. Poklican pred sodnijo ni mogel tajiti svoje kupčije z ženskami; dokazano mu je bilo, da je vsako leto več mladih žensk tudi iz Ogerskega in Erdeljskega na Turško živinsko-pohotnim turčinom prodal. In vendar judovski narod gospoduje dandanes nemške liberalne Avstrijske časnike in borso Dunajsko!

* *Prve češnje Goriške ali Vipavske* so dobili na Dunaj že 10. dan t. m. Slane pa so bile zeló, kajti funt se je prodajal po 80 krajc. Al ker je na Dunaji zdaj vse tako silno drago, zakaj bi tudi slovenske češnje ne bile?

Národno-gospodarske stvari.

Finančne homatije na Dunajski borsi. *)

Omenili smo v zadnjem listu, da med denarne barantače na Dunajski borsi je vdarila strahovita finančna strela, ktera je na kant djala sto in sto taci ljudi, ki so si svoje žepe polnili od denarne igre na borsi, ti pa so za sabo potegnili toliko družih po več krajih, da se dandanes še ne vé, koliko nesreče bode iz vsega tega. Na kant je prišlo mnogo velic in bogatih spekulantov; na kant so prišle nektere Dunajske banke, da ne morejo plačati, kar bi imele; na kant gre zaporedoma vsak dan po sto družih ljudi, ki so bili v kaki zvezi z unimi. Zato se je že nekoliko nesrečnežev vstrelilo, zaklalo ali zavdalo, nekteri so znoréli itd. Tako, na priliko, se je vstrelil vitez Gustav Boschan, véliki trgovec in bankir, zavdal se je neki branjevec itd. Samo iz teh dveh nasprotnih izgledov (véliki trgovec in branjevec!) bralci naši lahko sodijo, v kako različne kroge sega rësk in trësk borsni ali „Krach“, kakor mu nemški časniki pravijo.

In tolika nesreča je maslo one hvalisane liberalne dôbe, v kateri gospodujejo nemški centralisti! Naj tajijo to, če morejo, zdaj oni časniki s svojimi privrženci, ki so podkopali ministra Hohenwarta in Schäffle-a, katera bi bila že davno v okom prišla neizmerni vrtoglavnosti spekulantov na borsi. Ta, ta neomejena špekulacija gospodujoče nemške ko-

*) Kaj je borsa (Börse, bourse), tega marsikak bralec naš, ki se živi od žulov svojih rók, še ne vé, in dobro je, da ne vé. Ime „bourse“, pravijo, da izvira od neke žlahne rodovine z imenom „van der Beurse“ iz Brügge-a, kupčijskega mesta na Flandernskem, ki je del Belgiškega kraljestva; v njeni hiši so se l. 1530. trgovci zbirali in kupčije delali. Prva očitna borsa se je ustanovila v Amsterdam-u v Holandiji; nad njenimi vratami so bile vsekane tri mošnje (trois bourses, drei Beutel).